

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200538
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223200538.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D., o zaplatenie 47,43 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej n e p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 24.03.2023 sa pôvodný žalobca, obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 47,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.09.2020 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že pôvodný žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 02.06.2016 zmluvu o pôžičke č. 21146937 / 6069800552 (evidenčné číslo zmluvy/ prid. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 498 Eur („Cena na splátky“ alebo „Pôžička – finančné plnenie“) na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (chladnička). Kúpna cena tovaru bola 498 Eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0 Eur a na zvyšok kúpnej ceny Žalobca poskytol Žalovanému pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Účelom Zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu Žalovaného. Cena na splátky znamená viazaný spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Žalovanému Žalobcom, a to vo výške kúpnej ceny konkrétneho tovaru zníženej o zaplatenú akontáciu. Akontácia je časťou kúpnej ceny tovaru, ktorú žalovaný zaplatil pred dodaním tovaru. Obsahu uvedených pojmov vyplýva nielen zo Zmluvy samotnej - ich výklad je obsiahnutý aj v Podmienkach k Zmluve o pôžičke (resp. Všeobecných obchodných podmienkach), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. S podmienkami zmluvy a ich obsahom sa Žalovaný oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 48 mesačných splátkach v sume 15,81 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 758,88 Eur (pozn. uvedené bez akontácie). Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu (bez akontácie) 711,45 Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca listom z dňa 01.07.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.09.2020 úver zosplatiť, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 23.09.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti

úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 8.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 47,43 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 8,62 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 758,88 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatení, pričom výsledná suma zahŕňa aj akontáciu: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatení akontácia Spolu Istina (Eur) 47 15,81 743,07 15,81 0 = 758,88. Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 711,45 Eur. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“, pričom zahŕňa akontáciu vo výške 0 Eur a celkovú sumu vykonaných úhrad vo výške 711,45 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Istina - Úhrady = Žalovaná suma 758,88 Eur - 711,45 Eur = 47,43 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 8,62 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca k žalobe priložil notársku zápisnicu z 11.12.2017, zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.06.2016, súhlas v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 02.06.2016, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (Quatro), informáciu o RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver zo dňa 02.06.2016, informácie o finančnom sprostredkovaní zo dňa 02.06.2016, faktúru č. 161105 zo dňa 02.06.2016, výzvu na zaplatenie zo dňa 01.07.2020 s doručenkou, výzva zo dňa 23.09.2020 a prehľad splátok a úhrad.

3. Uznesením súdu zo dňa 21.08.2023, č.k. 2Csp/14/2023 - 86 bolo pripustené, aby namiesto pôvodného žalobcu do konania na strane žalobcu vstúpila Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

4. Žalovanej bola žaloba s prílohami a výzvou na vyjadrenie k ich obsahu doručená dňa 20.06.2023. Žalovaná sa v stanovenej 15 dňovej lehote k žalobe a jej prílohám nevyjadrila.

5. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 47,43 EUR s príslušenstvom. Súd v súlade s § 297 písm. b) CSP rozhodol vo veci rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením. Verejné vyhlásenie rozsudku sa uskutočnilo dňa 20.11.2023.

6. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, jej príloh, a to notárskej zápisnice z 11.12.2017, zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.06.2016, súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 02.06.2016, štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere (Quatro), informáciou o RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver zo dňa 02.06.2016, informáciou o finančnom sprostredkovaní zo dňa 02.06.2016, faktúrou č. 161105 zo dňa 02.06.2016, výzvou na zaplatenie zo dňa 01.07.2020 s doručenkou, výzvou zo dňa 23.09.2020, prehľadom splátok a úhrad, písomným vyjadrením žalobcu, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

7. Z obsahu žalobcom predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 6069800552 zo dňa 02.06.2016 súd zistil, že právny predchodca pôvodného žalobcu - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanej na účel kúpy chladničky Whirlpool, sporáku a rúry E. vo

výške 498 eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú ďalej tieto dohodnuté náležitosti: výška mesačnej splátky 15,81 eur, počet splátok: 48, celkové náklady spotrebiteľa: 260,88 eur, celková čiastka: 758,88 eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 24,90 %, fixnej ročnej úrokovej sadzbe 24,90 %, priemerná RPMN bola 20,29 %, prvá splátka splatná 20.07.2016, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.06.2020. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa Zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovanej je v zmluve uvedené, že žalovaná je vydatá, počet vyživovaných osôb: 1, pracovné zaradenie: zamestnanec, čistý mesačný príjem: 580 eur, zamestnávateľ: Základná škola s materskou školou Zefyrina, zamestnanecký pomer na dobu určitú, mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov): 0,00 eur, iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón): 0,00 eur. V zmysle bodu 8.2 predmetného dokumentu je následkom nesplácania spotrebiteľského úveru vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky: Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je Klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Súčasťou dokumentu je aj splátkový kalendár úveru počnúc prvou splátkou dňa 20.07.2016 a končiac splátkou dňa 20.06.2020.

8. Zo žalobcom predložených Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere zo dňa 02.06.2016 vyplýva, že na základe predmetnej zmluvy došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k poskytnutiu viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 498 eur, prevodom na účet sprostredkovateľa. Zmluva je uzavretá na dobu určitú s termínom konečnej splatnosti 20.06.2020. Úver je splácaný mesačnými anuitnými splátkami: mesačná splátka vo výške 15,81 eur, počet splátok 48 s termínmi splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Celková čiastka, ktorú bude spotrebiteľ musieť zaplatiť je 758,88 eur. Úroková sadzba spotrebiteľského úveru je 24,90 % ročne a totožne je dohodnutá aj RPMN.

9. Z predloženej faktúry č. 161105 vystavenej spoločnosťou MOTOVAP, s.r.o. dňa 02.06.2016 so splatnosťou dňa 16.06.2016 vyplýva, že žalovanej bol fakturovaný tovar chladnička Whirlpool a sporák Mora v celkovej sume 498 eur vrátane DPH.

10. Z notárskej zápisnice sp. zn. N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX z 11.12.2017 súd zistil, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045 ňou uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa pôvodný žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel.

11. Dňa 01.07.2020 vyzval pôvodný žalobca žalovanú, aby v lehote do 31.07.2020 uhradila neuhradený záväzok vo výške 47,43 eur. Výzva bola žalovanej doručená dňa 09.07.2020. Z výzvy zo dňa 23.09.2020 vyplýva, že uvedeným dňom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a od žalovanej žiadal zaplatiť sumu 47,44 eur. Doručenie tohto oznámenia žalovanej žalobca v konaní nepreukazoval.

12. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve súd zistil, že pôvodný žalobca predpísal žalovanej mesačné splátky v sume po 15,81 eur, pričom žalovaná zaplatila v období od 28.06.2016 do 31.01.2023 spolu sumu 711,45 eur. Žalovaná rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochybňovala.

13. Žalobca na základe výzvy súdu dňa 15.08.2023 doručil podanie, v ktorom uviedol, že jeho právny predchodca pred uzatvorením zmluvy o úvere skúmal schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Žalovaný zároveň podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky ním uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu 580,00 Eur. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalovaný takmer po

celý čas trvania záväzku riadne hradil predpísané splátky, pričom právny predchodca žalobcu nemal dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval jeho právneho predchodcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by jeho právny predchodca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. veriteľ si vyžiadal od žalovaného za účelom overenia jeho bonity súhlas s použitím jeho osobných údajov za účelom preverenia jeho úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ sa nedopustil konania, ktoré predstavuje hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1, za ktoré by prichádzala do úvahy sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru podľa v § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu tak postupoval plne v súlade s ust. § 7 ods. 1 z.č. 129/2010 Z.z. platným a účinným v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Ďalej uviedol, že nakoľko žalovaný svoj dlh z titulu nesplateného úveru voči žalobcovi do dnešného dňa neuhradil, na žalobe v spojení s predloženými dôkazmi a úpravou petitu trvá v celom rozsahu. Navrhuje, aby súd po právoplatnom pripustení zmeny strany sporu na strane žalobcu, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi pohľadávku v rozsahu uplatnenom v žalobe, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

14. K vyjadreniu právny zástupca žalobcu priložil už skôr predložené listiny, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere s príslušnou dokumentáciou, faktúru č. 161105, výzvu zo dňa 01.07.2020 s doručenkou, výzvu zo dňa 23.09.2020 a prehľad splátok a úhrad.

15. Právny zástupca pôvodného žalobcu a spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. dňa 09.08.2023 navrhol pripustenie zmeny subjektu konania na strane žalobcu tak, že navrhuje, aby na strane žalovaného vystupovala spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Podaný návrh odôvodnil tým, že uplatnenú pohľadávku postúpil pôvodný žalobca spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. a navrhuje, aby súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že novým žalobcom sa stane spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., ktorá so vstupom do konania súhlasí.

16. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo 21146937 predloženého žalobcom súd zistil, že tento obsahuje priestor pre zaznamenávanie dátumov a výšky úhrad splátok úveru žalovanou, pričom podľa tohto prehľadu žalovaná v období od 02.06.2016 do 31.01.2023 uhradila v splátkach celkom sumu 711,45 eur.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovanou je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené pri vyznačení druhu úveru bolo dojednanie bezúčelového spotrebiteľského úveru, jednalo sa tu o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Keďže žalobca tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol od pôvodného veriteľa postúpením, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postúpení pohľadávky.

20. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník

premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

21. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 05.12.2018, zaoberal sa súd najskôr otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy možno vymáhať.

24. Vychádzajúc zo skutočnosti, že dohodnuté bolo plnenie v mesačných splátkach po 15,81 eur splatných od 20.07.2016 do 20.06.2020 vždy k 20 dňu v mesiaci, pričom poslednou zaplatenou splátkou úveru bola splátka zo dňa 06.02.2020, ktorá bola započítaná na splátku úveru splatnú dňa 20.03.2023. Je teda zrejmé, že prvou nezaplatenou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa najskôr mohol stať zročným celý dlh je splátka splatná dňa 20.04.2020, teda splátka za apríl 2020. Žaloba tak bola dňa 24.03.2023 podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a právo žalobcu ani v časti premlčané nie je.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá ZoSÚ spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

29. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

30. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

31. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

32. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

33. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a. spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b. s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

34. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a. poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b. posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

35. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

36. b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
37. d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

38. Podľa § 11 ods. 2 zákona ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

39. Vychádzajúc z § 7 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ZoSÚ. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

40. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

41. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

42. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to z dôvodu podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2 ZoSÚ. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti

klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarcia jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

43. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods. 2 ZoSÚ je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti, teda uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Bolo na pôvodnom žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov), aby súdu predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou.

44. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej právny predchodca žalobcu disponoval určitými údajmi o výške príjmu žalovanej, pričom nepreukázal to, že by si spotrebiteľom uvádzané skutočnosti ohľadom jeho majetkových pomerov akýmkoľvek spôsobom preveril (žalobca svoje tvrdenie o tom, že žalovaná výšku svojho príjmu zo zamestnania preukázala nepreukázal a zároveň tvrdil, že si vyžiadal údaje za účelom preverenia žalovanej v NRKI, pričom samotné preverovanie v registri žiadnym spôsobom nepreukázal). Nebolo tak preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Postup právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Žalobca nielenže nepreukázal preverenie príjmu žalovanej, ale nie je ani zrejmé to, ako skúmal výdavky žalovanej a jej celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Žalobca nepredložil žiadne listiny, ktorými by overil žalovanou uvádzané skutočnosti, nie je teda zrejmé, ako skúmal príjmy žalovanej, výdavky žalovanej a jej celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

45. Z predložených dôkazov sa súdu javí, že veriteľ neoveroval príjem žalovanej, hoci je to jeho povinnosťou, pričom jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky spotrebiteľa. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len prostredníctvom vyjadrenia spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy, nie je podľa názoru súdu dostatočné. Žalobca nepreukázal skúmanie majetkových pomerov žalovanej cez príslušné databázy, pričom vykonané preverovanie nemôže dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tieto možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

46. Z vyjadrenia žalobcu nevyplýva, že by jeho právny predchodca pri poskytovaní úveru žalovanej akokoľvek preveroval nielen jej príjem ale ani jej výdavky.

47. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať

s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť ani odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

48. Ďalšou zložkou, ku ktorej sa viaže povinnosť skúmania s odbornou starostlivosťou sú výdavky spotrebiteľa, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo v predmetnej veci žalobca nepreukázal, že dodávateľ náležite preveril. Žalobcom nebol produkovaný ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, t.j. výdavky žalovanej, najmä jej výdavky na živobytie. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že podľa zistenia veriteľa žalovaná nemá žiadne mesačné finančné výdavky (na splátky úverov, hypoték a lízingov) a že žalovaná nemá žiadne iné mesačné výdavky. Tieto údaje sú zjavne nesprávne (nereálne), čo vyvracia možnosť postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou. Nemôže tak byť pochyb o porušení zákonnej povinnosti veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou výdavky žalovanej, ak ten pri poskytnutí úveru vychádza z nulových finančných výdavkov žalovanej, a takto to uvedie do formulára zmluvy, hoci mal a mohol vedieť, že žalovaná prinajmenšom bežne finančné mesačné výdavky má (náklady na bývanie, stravu, hygienické prostriedky, ošatenie, vyživovacia povinnosť atď.). Veriteľ teda nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že jeho právny predchodca konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca absolútne ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovanej (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovanej. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovanej zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

49. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznateľný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

50. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodne opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení

tykajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

51. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách to, ako dodávateľ posudzoval bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

52. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa a čo toto v sebe musí obnášať nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020 alebo na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi musia byť známe, keďže sa týkajú obdobných úverových zmlúv jeho právneho predchodcu a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa.

53. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

54. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn. 3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu jej poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či jej teda zostáva dostatok finančných prostriedkov (z príjmu, ktorého výšku si neoveril) na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

55. Súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods. 1 citovaného zákona, čo samo o sebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

56. Nedôsledné skúmanie bonity žalovanej spôsobilo tu okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona, a to ten, že nie je možné úver

predčasne zosplatniť. Právny úkon veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením, a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný.

57. Ďalším dôvodom prečo nemohlo ísť o platné predčasné zosplatnenie úveru je dôvod, na ktorý poukázal opakovane už v minulosti aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn. 6Co/26/2017 kde vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že "taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 OZ)". Uvedený názor bol potvrdený aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (viď napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp. zn. 20Co/90/2019, bod 17. jeho odôvodnenia).

58. Negatívne dôsledky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a z nej sa odvíjajúcej nesprávnej predstavy veriteľa o výške mesačnej splátky zaťažujú veriteľa, idú na jeho vrub, on pripravil zmluvu a vymedzil v nej náležitosti spôsobom odporujúcim § 7 a § 9 ods. 2 ZoSÚ, preto nemohol úver predčasne zosplatniť.

59. Nakoľko súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, v dôsledku nedostatočného skúmania bonity žalovanej, z čoho plynie nemožnosť veriteľa okamžite zosplatniť úver (ktorého konečná splatnosť v zmysle zmluvy nastala dňa 20.06.2020), má žalobca nárok voči žalovanej iba v rozsahu nesplatennej istiny úveru. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 498 eur. Zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná titulom predmetného úveru zaplatila celkom sumu 711,45 eur, teda o 213,45 eur viac, než na čo má žalobca nárok. Z uvedeného dôvodu súd vzhľadom na riadne splatenie úveru ešte pred podaním žaloby, žalobu zamietol.

60. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

62. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 47,43 eur s príslušenstvom, pričom súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech v konaní mala v plnom rozsahu žalovaná, ktorej by tak vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaná si žiadne trovy neuplatnila, zo spisu jej žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, súd preto rozhodol tak, že žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.